



בש"פ 5339/20 - ראובן דדון, עוז דדון, רועי דדון נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5339/20

לפני: כבוד השופט ד' מינץ

העוררים: 1. ראובן דדון
2. עוז דדון
3. רועי דדון

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר נגד החלטת בית המשפט המחוזי (השופט נ' סילמן) בבע"ח 34852-07-20 ובע"ח 2174-09-19 בבקשה לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח חדש], התשמ"ב-1982

תאריך הישיבה: ט"ו באב התש"ף (5.8.2020)

בשם העוררים: עו"ד אורי בר-עוז

בשם המשיבה: עו"ד לינור בן-אוליאל

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופט נ' סילמן) בבע"ח 34852-07-20 ובע"ח 2174-09-19 מיום 24.7.2020, במסגרתה נדחתה בחלקה בקשת העוררים לעיין במסמך ולקבלו לידיהם,



מסמך הנכנס לטענתם לגדרו של "חומר חקירה" לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: החוק).

1. ביום 13.1.2019 הוגש לבית המשפט המחוזי בחיפה כתב אישום נגד העוררים (תפ"ח 29407-01-19 ותפ"ח 42980-08-18) אשר תוקן ביום 24.1.2019, במסגרתו יוחסו להם עבירות של רצח, ניסיון לרצח ועבירות של החזקה, נשיאה והובלה של נשק.
2. במסגרת ההליך העיקרי הוגשה חוות דעת מומחה של רפ"ק נועם אמר מטעם חטיבת הזיהוי הפלילי (מדור מעבדות ניידות) של משטרת ישראל (להלן: המומחה) בקשר לכתמי דם שנמצאו בזירה. ביום 14.7.2020, בזמן ראיון ריענון שהתקיים בפרקליטות עובר למתן עדותו, מסר המומחה למשיבה פרטים מהותיים, שלא נכללו בחוות הדעת, אשר התייחסו לדגימת דם שנלקחה מזירת הרצח. נוכח העובדה שמדובר בהתפתחות מהותית, העבירה המשיבה פרפרזה של הפרטים האמורים לעוררים.
3. ביום 15.7.2020 הגישו העוררים בקשה לעיון בתרשומת שנערכה בראיון (להלן: התרשומת), בטענה כי הפרפרזה שהגיעה לידיהם מלמדת על קיומם של פרטים מהותיים שנעדרו מחומר החקירה שערך המומחה, עליו מתכוונת המשיבה להסתמך. עוד נטען כי סירוב המבקשת להעביר תרשומת זו יפגע ביכולת העוררים לחקור חקירה נגדית את המומחה ובזכותם לניהול הליך הוגן.
4. ביום 16.7.2020 התקיים דיון בתיק העיקרי והעתירה לקבלת חומרי חקירה הובאה לידיעת ההרכב. בהתאם להנחיות ההרכב, שלושה עמודים מתוך התרשומת הועברו להגנה. עוד נקבע כי חקירתו הנגדית של המומחה תיערך לאחר שתינתן החלטה סופית בבקשה להעברת שאר חלקי התרשומת, שתועבר לשופט אחר.
5. ביום 24.7.2020 קיבל בית המשפט המחוזי (כב' השופט נ' סילמן) את הבקשה לגילוי חומרי חקירה באופן חלקי, והורה להעביר מספר פרטים נוספים מהתרשומת, מעבר לפרטים שעברו להגנה כאמור בהוראת ההרכב הדן בתיק העיקרי. בית המשפט ציין כי נקודת המוצא היא שתרשומות ראיונות ריענון עד אינן בגדר חומרי חקירה. הריג הוא כאשר ראיונות הריענון מעלים פרט מהותי שיש בו כדי להשפיע על ניהול ההגנה. לאחר שעבר בית המשפט על התרשומת, מצא כי הפרטים שהורה למסור לעוררים הם היחידים אשר עומדים במבחני הרלוונטיות והתועלת להגנה.
6. מכאן הערר שלפני. לטענת העוררים שגה בית המשפט עת קבע שלא להעביר את כלל התרשומת שנערכה. ראשית משום קיומו של משבר אמון בין העוררים לבין המשיבה, מכיוון שהוסתרו מהעוררים חומרי חקירה חיוניים ומזכים. שנית, מפני שמדובר בעד מומחה המעיד עדות סברה, ועל מנת לחקור יש לאפשר להגנה להתחקות אחר כל מסקנה שהסיק ואחר מה שהוביל אותו למסקנה זו. זאת במיוחד על אודות כתמי דם שנמצאו על עמוד בזירה. בנסיבות אלה, לשיטת העוררים קיימת משמעות רבה לשאלות שנשאל המומחה במהלך ריאיון ההכנה.
7. המשיבה הודיעה בדיון כי היא מסכימה להעביר לעוררים עוד מספר שורות מתוך שארית התרשומת שטרם הועברה להם, הנוגעות לכתמי דם שנמצאו בזירה. מעבר לכך, חזרה המשיבה על עמדתה לפיה יתר התרשומת אינה בגדר חומר חקירה ואינה רלוונטית להגנת העוררים.



לאחר עיון בערר, בתרשומת מושא הערר אשר הועברה לעיוני על ידי המשיבה ושמיעת הצדדים בדיון לפני, הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות.

8. סעיף 74 לחוק מעגן את זכותו של נאשם בהליך פלילי לעיין בחומר חקירה שנאסף על ידי גורמי החקירה והתביעה, ואשר עומד בבסיס האישומים נגדו. זכות העיון עומדת בליבת זכותו של הנאשם להליך הוגן ותכליתה להקנות לנאשם כלים והזדמנות אמיתית להתגונן מפני האישומים נגדו. נוכח מהותה ותכליתה של זכות העיון, מגמתה העקבית של הפסיקה היא לפרש את המונח "חומר חקירה" באופן מרחיב, אשר כולל כל חומר הקשור במישרין או בעקיפין לאישום. השאלה אם חומר מסוים מהווה "חומר חקירה" לפי החוק הינה עניין להכרעה פרטנית בהתאם לטיב החומר המבוקש ולמידת הרלוונטיות שלו להליך בגדרו הוא מבוקש (ראו: בש"פ 3474/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (24.6.2019); בש"פ 3892/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (26.6.2016)).
9. ביחס לסוגיה שעומדת לפני, בית משפט זה כבר פסק פעמים רבות כי תרשומת ריאיון פרקליט עם עד, כמו גם תרשומות פנימיות אחרות, אינם בגדר "חומר חקירה". הטעם לכלל זה הוא החשש שמא חשיפת מסמכים פנימיים תפגע בתפקודן התקין של הרשויות וביכולתן לחוות דעתן בחופשיות עת נידון תיק מסוים (ראו: בש"פ 3221/12 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (1.7.2012)). ברם, גם לכלל לפיו תרשומת ריאיון עד היא תרשומת פנימית יש חריג – כאשר עולה מהריאיון פרט עובדתי חדש ומהותי שלא התגלה עד לאותו מועד (ראו: ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' ד"ר איתמר בורוביץ, פ"ד נט(6) 776, 846 (2005)).
10. לאחר שבחנתי בעיון את התרשומת שערך הפרקליטות בדבר הריאיון עם המומחה, לא מצאתי כי יש בחלקים שלא הועברו לידי העוררים רלוונטיות להגנתם. כמו כן, אין בחלקים האמורים התייחסויות החורגות מהמפורט ממילא בחוות דעתו של המומחה, שנמסרה זה מכבר לעיון העוררים.
11. עוד אציין כי נפסק זה מכבר ש"העובדה כי בריאיון העד מצוי פרט אשר נכנס לגדרי החריג המחייב העברתו לנאשם, אין בה כדי להפוך את התרשומות בכללותן לחומר חקירה. הרציונאל שבאי-מסירת תרשומת פנימית עומד בעינו ואין במסירת פרט חדש, כזה או אחר, כדי לשנות את מהותה של התרשומת כולה" (ההדגשה במקור – ד.מ.) (בש"פ 6740/13 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 12 (19.1.2014); ראו גם: בש"פ 213/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 38 (6.2.2019); בש"פ 687/00 מסיקה נ' מדינת ישראל (3.2.2000)). על כן, אין בסיס לדרישת העוררים להעביר את התרשומת בכללותה לעיונם.
12. כאמור, הבקשה נדחת.

ניתנה היום, ט"ז באב התש"ף (6.8.2020).

ש ו פ ט